

מיכל קראוס תכנון היא לא מילה גסה

ראובן זלץ

אם תשאלו את מנכ"לית מועצת החלב, הרי שענף החלב חזק ומתחזק. מיכל קראוס, אישה אופטימית הבטוחה כי לענף צפוי עתיד טוב וזאת למרות הקשיים בדרך, אומרת "הציבור במדינת ישראל מוכיח לנו כי הוא אוהב את מוצרי החלב, בדגש על המוצרים הישראליים"

לקראת כנס הבקר השנתי, תפסנו את מיכל קראוס לראיון אופטימי במיוחד. הצטרפות של רפתנים חדשים, גידול הצריכה, הקצאת מכסות חלב והקולות התומכים בכנסת ישראל גורמים לקראוס לקרוא לרפתנים להרים את הראש ולהיות גאים. "נכנסתי לתפקידי כמנכ"לית מועצת החלב בעיצומה של טלטלה, לאחר מתווה לוקר ומעל מאה רפתות שנסגרו, והנה השנה הצטרפו מעל 30 רפתנים חדשים, אותי זה מרגש", אומרת קראוס.

מחלקים מכסות במקום להשקיע בקיים?

"חלוקת מכסות ליצרנים חדשים מחזקת את הענף ותורמת לביסוסו כענף מרכזי בחקלאות. העובדה כי הענף מקבל יצרנים חדשים מחד, ומאפשר ליצרנים ותיקים לפרוש בכבוד מאידך, מעידה על היות הענף דינמי, אטרקטיבי ומתנהל באופן נכון. ענף שנשאר סגור ולא מתחדש לא מתפתח. חלוקת המכסות ליצרנים חדשים צריכה להיעשות באופן מדוד ומחושב.

בשנתיים האחרונות היה גידול של כ-90 מיליון ליטר בתוספות מכסה ליצרנים קיימים, כאשר ליצרנים חדשים הוקצו זכאויות למכסה בהיקף של 38 מיליון ליטר"

השחיקה ברווחים?

"השחיקה ברווחיות מאז תחילת מתווה לוקר עמדה על 22 אגורות ונפרסה על פני שלוש שנים. שחיקה זו הייתה מובנית במתווה ומסתיימת בסוף השנה הנוכחית. רמת הרווחיות של הרפתנים בהחלט נפגעה. חלק מהרפתנים מצליחים להתמודד עם שחיקה זו. המצב יותר קשה ברפתות המשפחתיות שם רמת השחיקה חותכת בבשר החי. מחיר המטרה אשר יפורסם לקראת הרבעון הראשון של שנת 2017 מביא בחשבון את תוצאות הסקר אשר בוצע השנה. לפי כל האינדיקטורים שיש לנו מחיר המטרה יעלה בינואר. השאלה היא כמובן בכמה. ואת זה אנחנו עדין לא יודעים.

לרפת המשפחתית יש זכות קיום. מיכל קראוס

מצב ענף החלב בעולם?

"מהפך החיובי, העולם נמצא בתהליך צמיחה וגידול בצריכת החלב ומוצריו. עיקר הגידול הוא במדינות מתפתחות, שתזונת התושבים בהן לא מבוססת באופן מסורתי על חלב ומוצריו, מדינות כמו סין, הודו, יבשת אפריקה ועוד. המדינות הללו מעוניינות לפתח את ענף החלב אצלם, רכישת תנובה על ידי ברייטפוד היא דוגמה לכך. מהפך השלילי, מצב הרפתנים במדינות בהן אין משטר תכנון בכי רע, אנו עדים לסגירה מואצת של משקים, פרישה של יצרני חלב וקריסה כלכלית. מזה כשנתיים מחירי החלב הגולמי נמצאים בשפל, ומחירים אלו לא מאפשרים לרפתנים להתפרנס, ובטח לא בכבוד. הכלכלנים העולמיים צופים כי מחירי החלב הגולמי יתחילו לעלות. המסחר בין המדינות יהיה רק בגבינות הקשות ובאבקת חלב".

אני רוצה לציין כי אל עף כל המהמורות והקשיים עדין מצב הרפתנים בישראל הוא לאין שיעור טוב ממצב הרפתנים בכל העולם, למעט קנדה. כל זה נובע אך ורק עקב משטר התכנון והמכסות

מה דעתך על הייבוא?

"הייבוא שמגיע לישראל הוא של גבינות קשות. הצרכן הישראלי מעדיף גבינות ישראליות בעלות טעם מוכר ואיכות גבוהה. הגבינות שמייבאים מגיעות ממדינות מזרח אירופה, שם יש לרפתנים סבסוד, כך מדינת ישראל מאפשרת ייבוא של חלב מסובסד".

את אופטימית?

"מטבעי אני אדם אופטימי. הענף עבר את מתווה לוקר ובסופו יצא מחוזק. הרפתות היום מושקעות גם בטכנולוגיה וגם בתשתיות. הרפתנים מקצועיים, המערכות התומכות חזקות ומבטיחות את התקדמות הענף מבחינה גנטית, כמות החלב לנחלת ובאיכותו. הציבור במדינת ישראל מוכיח לנו כי הוא אוהב את מוצרי החלב, בדגש על המוצרים הישראליים, אוהב את הרפתנים ומוקיר את תפקידם החשוב. לאור זאת אני חושבת שלכולנו יש סיבה לאמץ את הגישה האופטימית". ▲

הצרכן הישראלי מעדיף גבינות ישראליות

אני רוצה לציין כי אל עף כל המהמורות והקשיים עדין מצב הרפתנים בישראל הוא לאין שיעור טוב ממצב הרפתנים בכל העולם, למעט קנדה. כל זה נובע אך ורק עקב משטר התכנון והמכסות".

התכנון בענף לאן?

"ככל שעובר הזמן וככל שאנו למדים יותר ויותר אנו מבינים שלא ניתן לקיים משק חלב ללא תכנון. המאפיינים המיוחדים של מדינת ישראל: מדינה מבודדת, כשרות ומבנה השוק, מחייבים את המשך קיום משטר התכנון. המצב הקשה של הרפתנים באירופה בעקבות ביטול התכנון "סייע" לנו בהסברה למקבלי ההחלטות על הנזק הפוטנציאלי בביטול התכנון בארץ. תכנון היא כבר לא מילה גסה. ההבנה הזו מחלחלת גם אצל אנשים שהיו חסידי הכלכלה החופשית. ביום החקלאות הכנסת אמר במפורש ראש הממשלה בנימין נתניהו כי עלינו לדאוג לאספקת מזון טרי בישראל מייצור מקומי".

עתיד הרפת המשפחתית?

"לרפת המשפחתית יש זכות קיום! לראשונה מאז מתווה לוקר אנו רואים שינוי מגמה, יותר יצרנים חדשים נכנסים לענף מאשר פרשים. הרמה המקצועית של הרפתנים בשנים האחרונות עלתה משמעותית והיא גבוהה ולכן ההתייחסות לענף הרפת היא התייחסות כאל "תעשייה". התפישה שלי, שהרפת היא מפעל קלאי ציוני שניתן להתפרנס ממנו בכבוד. ניתן יהיה להשיג זאת על ידי הגדלת הרפת, שותפויות, חליבה משותפת, וכו'. רק התמקצעות תוכל לשמר את הרפת המשפחתית".

